

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL EUROPOS SĄJUNGOS SOCIALINĖS APSAUGOS SISTEMŲ KOORDINAVIMO
REGLAMENTŲ NUOSTATŲ, SUSIJUSIŲ SU TEISĖS Į NEDARBO SOCIALINIO
DRAUDIMO IŠMOKAS IŠSAUGOJIMU IR DRAUDIMO LAIKOTARPIŲ
SUMAVIMU, ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2017 m. gruodžio 22 d. Nr. A1-646

Vilnius

Vadovaudamasis Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimu Nr. 1656 „Dėl Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų ir Dalinio darbo išmokų nuostatų patvirtinimo“, 24 punktu ir siekdamas užtikrinti 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 5 tomas, p. 72) ir 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009, nustatančio Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (OL 2009 L 284, p. 1), įgyvendinimą:

1. T v i r t i n u Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatų, susijusių su teisės į nedarbo socialinio draudimo išmokas išsaugojimu ir draudimo laikotarpių sumavimu, įgyvendinimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. Šis įsakymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2017 m. gruodžio 22 d. įsakymu
Nr. A1-646

**EUROPOS SĄJUNGOS SOCIALINĖS APSAUGOS SISTEMŲ KOORDINAVIMO
REGLAMENTŲ NUOSTATŲ, SUSIJUSIŲ SU TEISĖS Į NEDARBO SOCIALINIO
DRAUDIMO IŠMOKAS IŠSAUGOJIMU IR DRAUDIMO LAIKOTARPIŲ
SUMAVIMU, ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatų, susijusių su teisės į nedarbo socialinio draudimo išmokas išsaugojimu ir draudimo laikotarpių sumavimu, įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato asmenų, atvykstančių į Lietuvos Respubliką ir iš jos išvykstančių, teisės į nedarbo socialinio draudimo išmokas, kitose valstybėse narėse bei Europos Sąjungos institucijų mokamos bedarbio išmokos ar pašalpos (toliau – NSDI) išsaugojimo atvejus, nedarbo socialinio draudimo (toliau – NSD) laikotarpių sumavimo tvarką, struktūrizuotų elektroninių dokumentų (toliau – SED) ir asmeniui išduodamų dokumentų (toliau – PD dokumentai) išdavimo, gavimo ir naudojimo tvarką, kiek šių klausimų nereglamentuoja Tvarkos aprašo 2 punkte nurodyti teisės aktai.

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis:

2.1. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 883/2004) bei 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 987/2009, nustatančiu Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 987/2009);

2.2. 2007 m. rugpjūčio 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 780/2009, kuriuo nustatomos kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygų 28a straipsnio 2 dalies trečios pastraipos ir 96 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos įgyvendinimo nuostatos (OL 2009 L 226, p. 3);

2.3. 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1231/2010, kuriuo išplečiamas Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 taikymas trečiųjų šalių piliečiams (OL 2010 L 344, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1231/2010);

2.4. Europos Bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimu dėl laisvo asmenų judėjimo (OL 2009 L 353, p. 71);

2.5. Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos 2009 m.

birželio 12 d. rekomendacija Nr. U2 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 64 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo bedarbiams asmenims, lydinčiams savo sutuoktinius ar partnerius, kurie vykdo profesinę ar prekybinę veiklą valstybėje narėje, kuri nėra kompetentinga valstybė (OL 2010 C 106, p. 51);

2.6. Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos 2009 m. birželio 12 d. sprendimu Nr. U2 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 65 straipsnio 2 dalies dėl visiškų bedarbių, išskyrus pasienio darbuotojus, kurie paskutinį kartą dirbdami pagal darbo sutartį ar savarankiškai gyveno valstybės narės, kuri nėra kompetentinga valstybė narė, teritorijoje, teisės į bedarbio išmokas, taikymo srities (OL 2010 C 106, p. 43);

2.7. Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos 2011 m. gruodžio 13 d. sprendimu Nr. U4 dėl Reglamento (EB) Nr. 883/2004 65 straipsnio 6 ir 7 dalyse ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 70 straipsnyje nustatytos kompensavimo tvarkos (OL 2012 C 57, p. 4–5);

2.8. Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos 2009 m. birželio 12 d. sprendimu Nr. E1 dėl pereinamojo laikotarpio, taikomo Reglamento (EB) Nr. 987/2009 4 straipsnyje nurodytam keitimuisi duomenimis elektroninėmis priemonėmis, praktinės tvarkos (OL 2010 C 106, p. 9);

2.9. Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos 2009 m. spalio 15 d. sprendimu Nr. H3 dėl datos, į kurią turi būti atsižvelgiama nustatant Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009 90 straipsnyje nurodytą konvertavimo kursą (OL 2010 C 106, p. 56) (toliau – Sprendimas Nr. H3);

2.10. Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymu (toliau – Nedarbo socialinio draudimo įstatymas);

2.11. Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimu Nr. 1656 „Dėl Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų ir Dalinio darbo išmokų nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatai);

2.12. Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymu (toliau – Užimtumo įstatymas).

3. Šis Tvarkos aprašas taikomas:

3.1. Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių (Islandijos Respublika, Lichtenšteino Kunigaikštystė, Norvegijos Karalystė) ir Šveicarijos Konfederacijos (toliau kartu – valstybės narės) piliečiams, asmenims be pilietybės ir pabėgėliams, gyvenantiems ar dirbantiems vienoje iš valstybių narių, kuriems yra ar buvo taikomi vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktai, bei jų šeimos nariams;

3.2. trečiųjų šalių piliečiams, gyvenantiems vienoje iš valstybių narių, jeigu jų padėtis visais atžvilgiais neapsiriboja viena valstybe, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 1231/2010 (pavyzdžiui, anksčiau dirbo ar gyveno skirtingose valstybėse narėse). Santykiuose su Danijos Karalyste trečiųjų šalių piliečiams koordinavimo reglamentai nėra taikomi. Santykiuose su Jungtine Karalyste trečiųjų šalių piliečiams toliau lieka galioti 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 1 tomas, p. 35) (toliau – Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71), ir 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, įgyvendinimo tvarką (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 1 tomas, p. 83) (toliau – Reglamentas (EEB) Nr. 574/72).

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **EB-AATC dokumentai** – dokumentai, išduodami asmenims, dirbusiems Europos Sąjungos institucijose.

4.2. **Gyvenamoji vieta** – valstybė narė, kurioje asmuo nuolat gyvena ir kurioje yra jo įprastinis interesų centras. Nustatant asmens ryšį su nuolatine gyvenamąja vieta, atsižvelgiama į asmens gyvenimo Lietuvos Respublikoje trukmę ir tęstinumą pagal Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenis, išvykimo į kitą valstybę narę trukmę ir tikslą, veiklos pobūdį, konkrečius asmens ketinimus ir kitus Reglamento (EB) Nr. 987/2009 11 straipsnyje numatytus kriterijus.

4.3. **Kitos valstybės narės kompetentinga įstaiga** – bet kurios iš valstybių narių, išskyrus Lietuvos Respubliką, kompetentinga įstaiga, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 883/2004 1 straipsnio q punkte.

4.4. **Kompetentinga valstybė** – valstybė narė, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 883/2004 1 straipsnio s punkte.

4.5. **Koordinavimo reglamentai** – Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamentas (EB) Nr. 987/2009.

4.6. **Objektyvios aplinkybės** – aplinkybės, nepriklausančios nuo bedarbio valios, tokios kaip liga, stichinė nelaimė, kitų šeimos narių ankstesnis išvykimas ar buvimas valstybėje narėje, į kurią vyksta bedarbis, kitoje valstybėje narėje galiojanti registracijos tvarka, padidėjusios bedarbio galimybės susirasti darbą kitoje valstybėje narėje ir pan.

4.7. **NSDI eksportas** – teisės į NSDI, paskirtos vienoje valstybėje narėje, išsaugojimas ir šios išmokos mokėjimas asmeniui, išvykus į kitą valstybę narę ieškotis darbo.

4.8. **Pasienio darbuotojas** – bet kuris darbuotojas, kuris dirba pagal darbo sutartį arba savarankiškai vienos valstybės narės teritorijoje ir gyvena kitos valstybės narės teritorijoje, į kurią paprastai grįžta kasdien arba bent kartą per savaitę.

4.9. **Registras** – Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registras.

4.10. **SED** – struktūrizuoti elektroniniai dokumentai, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 987/2009 1 straipsnio 2 dalies d punkte:

4.10.1. **SED U001** – Prašymas nurodyti draudimo stažą;

4.10.2. **SED U002** – Draudimo stažas;

4.10.3. **SED U003** – Prašymas pateikti informaciją apie darbo užmokestį;

4.10.4. **SED U004** – Informacija apie darbo užmokestį;

4.10.5. **SED U005** – Prašymas pateikti informaciją apie šeimą;

4.10.6. **SED U006** – Informacija apie šeimą;

4.10.7. **SED U007** – Prašymas išduoti dokumentą dėl išmokų eksporto;

4.10.8. **SED U008** – Dokumentas dėl išmokų eksporto;

4.10.9. **SED U009** – Pranešimas apie registraciją. Išmokų eksportas;

4.10.10. **SED U010** – Aplinkybės, kurios galėtų turėti poveikio teisei į išmokas.

Eksportas;

4.10.11. **SED U011** – Įtaka teisei į išmoką – Eksportas;

4.10.12. **SED U012** – Prašymas pateikti mėnesinę ataskaitą – Eksportas;

4.10.13. **SED U013** – Mėnesinė ataskaita;

4.10.14. **SED U014** – Pranešimas apie grįžimą;

4.10.15. **SED U015** – Išmokų eksporto laikotarpio pratęsimas;

4.10.16. **SED U016** – Teisės į išmoką galiojimo pabaiga;

4.10.17. **SED U017** – Draudimo stažas. Pasienio darbuotojas;

4.10.18. **SED U018** – Prašymas pateikti informaciją apie registraciją. Pasienio darbuotojas;

4.10.19. **SED U019** – Informacija apie registraciją. Pasienio darbuotojas;

4.10.20. **SED U020** – Kompensavimo reikalavimas;

4.10.21. **SED U021** – Visiškas kompensavimo reikalavimo priėmimas;

4.10.22. **SED U022** – Kompensavimo reikalavimo atmetimas;

- 4.10.23. **SED U023** – Dalinis kompensavimo reikalavimo priėmimas;
- 4.10.24. **SED U024** – Pranešimas apie sumokėtą kompensaciją;
- 4.10.25. **SED U025** – Pranešimas apie gautą kompensaciją / kompensavimo procedūros užbaigimą;
- 4.10.26. **SED U026** – Reikalaujami delspinigiai;
- 4.10.27. **SED U027** – Atsakymas dėl delspinigių;
- 4.10.28. **SED U028** – Prašymas dėl išmokų eksporto.
- 4.11. **Sezoninis darbas** – sezonų kaitos nulemtas kiekvienais metais pasikartojantis darbas.
- 4.12. **Tarpvalstybinis darbuotojas** – bet kuris darbuotojas, kuris dirba pagal darbo sutartį arba savarankiškai vienos valstybės narės teritorijoje ir gyvena kitos valstybės narės teritorijoje, tačiau skiriasi nuo pasienio darbuotojo tuo, kad grįžta namo rečiau nei 1 kartą per savaitę.
- 4.13. **U1 dokumentas** – PD dokumentas dėl NSD laikotarpių, kurie turi būti sumuojami skiriant NSDI.
- 4.14. **U2 dokumentas** – PD dokumentas dėl teisės į NSDI išsaugojimo.
- 4.15. **U3 dokumentas** – PD dokumentas dėl aplinkybių, galinčių turėti įtakos teisei į NSDI.
- 4.16. Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos koordinavimo reglamentuose, Nedarbo socialinio draudimo įstatyme ir Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatuose.

II SKYRIUS

INSTITUCIJŲ, ATSAKINGŲ UŽ KOORDINAVIMO REGLAMENTŲ NUOSTATŲ, SUSIJUSIŲ SU NSDI, ĮGYVENDINIMĄ, FUNKCIJOS

5. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimu Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8.7.6 papunktį:

5.1. metodiškai vadovauja kompetentingoms įstaigoms (konsultuoja žodžiu ir raštu, teikia informaciją apie Europos Sąjungos teisės aktų ir susijusių nacionalinių teisės aktų pakeitimus bei Europos Teisingumo Teismo sprendimus ir pan.);

5.2. apibendrina Lietuvos Respublikos kompetentingų įstaigų pateiktą statistinę informaciją apie vadovaujantis reglamentais skiriamas, mokamas ir eksportuojamas NSDI.

6. Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – LDB) vykdo šias funkcijas:

6.1. pagal kompetenciją užtikrina darbuotojų migrantų socialinės apsaugos nuostatų įgyvendinimą, Europos Sąjungos reglamentų ir kitų teisės aktų, susijusių su darbo migracija ir socialinės apsaugos sistemų koordinavimu, taikymą;

6.2. pagal kompetenciją veikia kaip susižinojimo tarnyba, įgyvendinant Europos Sąjungos reglamentus ir kitus teisės aktus, susijusius su socialinės apsaugos sistemų koordinavimu;

6.3. konsultuoja teritorines darbo biržas (toliau – TDB) SED ir PD dokumentų pildymo klausimais;

6.4. pagal savo kompetenciją teikia metodinę pagalbą TDB ir užtikrina Europos Sąjungos reglamentų ir kitų teisės aktų, susijusių su darbo migracija ir socialinės apsaugos sistemų koordinavimu, nuostatų įgyvendinimą ir Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos patvirtintų tipinių formų pažymų, susijusių su NSDI skyrimu darbuotojams migrantams, asmeniui prašant, išdavimą, tarpininkavimą dėl jų gavimo iš Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės valstybių narių bei Šveicarijos Konfederacijos kompetentingų institucijų;

6.5. kaupia statistinius duomenis apie NSDI eksportą pagal valstybes nares ir teikia statistinę informaciją Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai.

7. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VSDFV) bei jos paskirta įstaiga:

7.1. yra atsakinga už NSDI skyrimą ir mokėjimą vadovaujantis koordinavimo reglamentais;

7.2. yra atsakinga už NSDI kompensavimą kitos valstybės narės kompetentingai įstaigai bei teikia kitoms valstybėms narėms prašymus dėl paskirtų ir išmokėtų NSDI kompensavimo;

7.3. pildo SED U001–U006, U017, U020–U027, asmeniui prašant, išduoda U1 dokumentą;

7.4. teikia informaciją apie asmenis ir jiems mokamas NSDI kitos valstybės narės kompetentingai įstaigai ar susižinojimo tarnybai;

7.5. kaupia statistinius duomenis apie išmokėtas NSDI pagal valstybes nares ir teikia statistinę informaciją Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai;

7.6. pagal savo kompetenciją teikia metodinę pagalbą ir užtikrina Europos Sąjungos

reglamentų ir kitų teisės aktų, susijusių su darbo migracija ir socialinės apsaugos sistemų koordinavimu, nuostatų įgyvendinimą ir Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos patvirtintų tipinių formų pažymų, susijusių su NSDI skyrimu darbuotojams migrantams, asmeniui prašant, išdavimą, tarpininkavimą dėl jų gavimo iš Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės valstybių narių bei Šveicarijos Konfederacijos kompetentingų institucijų.

8. TDB vykdo šias funkcijas:

8.1. kai asmuo atvyksta iš kitos valstybės narės ir jam priklauso eksportuojama NSDI, TDB jį registruoja, duomenis, nurodytus U2 dokumente, perduoda VSDFV pagal asmens duomenų teikimo sutartį;

8.2. užpildo ir išduoda asmeniui EB-AATC dokumentus;

8.3. užpildo ir išduoda U2 dokumentą, kai asmuo vyksta į kitą valstybę narę ir jam priklauso eksportuojama NSDI;

8.4. užpildo ir išsiunčia asmeniui U3 dokumentą, kai atsiranda aplinkybės, galinčios turėti įtakos NSDI mokėjimui;

8.5. konsultuoja asmenis apie registracijos tvarką konkrečioje valstybėje narėje;

8.6. informuoja asmenis apie pasikeitusias aplinkybes dėl NSDI mokėjimo NSDI eksporto atveju;

8.7. pildo SED U007–U016, U018, U019, U028;

8.8. renka statistinius duomenis apie NSDI eksportą pagal valstybes nares;

8.9. perduoda informaciją VSDFV ir (ar) VSDFV paskirtai įstaigai apie asmens registraciją kitoje valstybėje narėje ir kitas susijusias aplinkybes dėl NSDI mokėjimo NSDI eksporto laikotarpiu.

III SKYRIUS

TEISĖS Į NSDI IŠSAUGOJIMAS AR ĮGIJIMAS IR NSDI MOKĖJIMAS U2 DOKUMENTĄ IR EB-ATTC DOKUMENTUS TURINTIEMS ASMENIMS, KURIE ATVYKSTA Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ

9. Asmenys, turintys U2 dokumentą arba EB-AATC dokumentus, kurie atvyksta į Lietuvos Respubliką iš valstybių narių, teisę gauti NSDI išsaugo arba ją įgyja įsiregistravę TDB, vadovaujantis Nedarbo socialinio draudimo įstatymu. Teisę gauti NSDI išsaugoma įsiregistravus TDB per U2 dokumente nurodytą terminą.

10. TDB, gavusi asmens pateiktą U2 dokumentą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo U2 dokumento gavimo dienos užpildo SED U009 ir išsiunčia kitos valstybės narės

kompetentingai įstaigai, išdavusiai U2 dokumentą. Jeigu bedarbis pavėlavo užsiregistruoti TDB per U2 dokumente nurodytą terminą arba jeigu yra aplinkybių, dėl kurių asmeniui negali būti suteikiamas bedarbio statusas, TDB apie tai per 5 darbo dienas informuoja kitos valstybės narės kompetentingą įstaigą siųsdama SED U009 ir (ar) U010. Tokiu atveju dėl teisės į NSDI išsaugojimo sprendžia kitos valstybės narės kompetentinga įstaiga.

11. Jeigu asmuo, atvykęs iš kitos valstybės narės, neturi U2 dokumento, bet teigia, kad jam kitoje valstybėje narėje buvo mokama NSDI, TDB per 5 darbo dienas nuo prašymo pateikimo dienos kreipiasi į kitos valstybės narės kompetentingą įstaigą siųsdama SED U007.

12. Jeigu U2 dokumente nurodyta, kad valstybės narės kompetentinga įstaiga pageidauja kas mėnesį gauti patvirtinimą apie tai, jog bedarbis tebėra registruotas TDB ir vykdo visus reikalavimus, numatytus Užimtumo įstatyme, TDB kas mėnesį kitos valstybės narės kompetentingai įstaigai siunčia SED U013.

13. Per 5 darbo dienas nuo aplinkybių, galinčių turėti įtakos NSDI mokėjimui, atsiradimo dienos TDB užpildo ir išsiunčia valstybės narės kompetentingai įstaigai SED U010, informuodama apie šias aplinkybes, o asmeniui – U3 dokumentą, išskyrus atvejus, kai pats asmuo informuoja apie pasikeitusias aplinkybes.

14. Asmuo, pageidaujantis pratęsti U2 dokumente nurodytą NSDI mokėjimo terminą, pateikia prašymą kitos valstybės narės kompetentingai įstaigai, išdavusiai U2 dokumentą, kuri priima sprendimą dėl NSDI mokėjimo pratęsimo. Asmuo gali pateikti prašymą dėl pratęsimo TDB. TDB per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos persiunčia jį kitos valstybės narės kompetentingai įstaigai užpildydama atitinkamą SED.

15. TDB, gavusi asmens pateiktą EB-AATC dokumentą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas šį dokumentą užpildo ir grąžina asmeniui. Vėliau šis dokumentas pildomas kas mėnesį. Dėl teisės gauti NSDI visais atvejais sprendžia kitų valstybių narių Europos Sąjungos institucijos, išdavusios EB-AATC dokumentus.

16. NSDI bedarbiui moka ją paskyrusios valstybės narės kompetentinga įstaiga arba Europos Sąjungos institucija šioje valstybėje narėje galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka, remdamasi iš TDB gauta informacija, susijusia su šio bedarbio statusu ir darbo paieška.

IV SKYRIUS

TEISĖS Į NSDI IŠSAUGOJIMAS IR NSDI MOKĖJIMAS U2 DOKUMENTUS TURINTIEMS ASMENIMS, KURIE IŠVYKSTA IŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS

17. Išvykstantys iš Lietuvos Respublikos bedarbiai teisę į NSDI išsaugo, jeigu jie:

17.1. buvo įsiregistravę kaip bedarbiai TDB mažiausiai keturias savaites. TDB,

gavusi bedarbių prašymus (Tvarkos aprašo 1 priedas) išduoti U2 dokumentą, atsižvelgdama į prašyme nurodytas objektyvias aplinkybes, gali leisti jiems išvykti nesibaigus keturių savaičių laikotarpiui, bet ne anksčiau negu TDB yra gauti duomenys apie VSDFV paskirtos įstaigos priimtą sprendimą dėl NSDI skyrimo;

17.2. įsiregistruoja valstybės narės, į kurią atvyksta, įdarbinimo tarnyboje per 7 kalendorines dienas, nurodytas U2 dokumente. Šį terminą TDB gali pratęsti iki bedarbio paštu, elektroniniu paštu ar kitomis ryšio priemonėmis nurodytų objektyvių aplinkybių pabaigos.

18. Jeigu bedarbis, kuriam U2 dokumentas jau buvo išduotas, nusprendė į kitą valstybę narę ieškoti darbo nebevykti, per U2 dokumente nurodytą užsiregistravimo kitoje valstybėje narėje terminą turi teisę grįžti į TDB ir toliau gauti NSDI. Šį terminą TDB gali pratęsti iki bedarbio paštu, elektroniniu paštu ar kitomis ryšio priemonėmis nurodytų objektyvių aplinkybių pabaigos.

19. Teisė į NSDI eksportą galioja tris mėnesius po NSDI paskyrimo, o bendras NSDI mokėjimo laikotarpis negali viršyti vadovaujantis Nedarbo socialinio draudimo įstatymu jam nustatytos NSDI mokėjimo trukmės. Bedarbiui iki šio laikotarpio pabaigos raštu, elektroniniu paštu ar kitomis ryšio priemonėmis pateikus prašymą (Tvarkos aprašo 2 priedas) pratęsti NSDI eksportą, TDB gali jį pratęsti ne daugiau kaip iki 6 mėnesių, atsižvelgdama į objektyvias aplinkybes, nurodytas asmens prašyme. TDB ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti NSDI eksportą priėmimo dienos užpildo ir išsiunčia kitos valstybės kompetentingai įstaigai SED U015.

20. Bedarbis išsaugo teisę ir toliau gauti NSDI pagal Nedarbo socialinio draudimo įstatymą, kai sugrįžta į U2 dokumentą išdavusią TDB iki U2 dokumente nurodyto termino pabaigos, kuris gali būti pratęstas atsižvelgiant į bedarbio raštu, elektroniniu paštu ar kitomis ryšio priemonėmis nurodytas objektyvias aplinkybes.

21. TDB turi teisę patikrinti Tvarkos aprašo 17–20 punktuose nurodytų objektyvių aplinkybių buvimą bei pareikalauti pristatyti šias aplinkybes patvirtinančius dokumentus.

22. Bedarbiui, išvykusiam ieškoti darbo į kitą valstybę narę, taikoma kitoje valstybėje narėje galiojanti kontrolės tvarka ir jis turi tenkinti tos valstybės narės teisės aktuose nustatytas sąlygas.

23. NSDI bedarbiui mokama atsižvelgiant į Lietuvos darbo biržai elektroniniu būdu pateiktą informaciją, susijusią su šio bedarbio statusu ir darbo paieška, gautą iš valstybės narės, į kurią bedarbis išvyko ieškoti darbo, kompetentingos įstaigos.

V SKYRIUS

NSD STAŽO APSKAIČIAVIMAS

24. Nustatant asmens teisę į NSDI, VSDFV paskirta įstaiga atsižvelgia į kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos išduotus U1 dokumentą ir (ar) SED U002.

25. Nustatant asmens teisę į NSDI ir apskaičiuojant bedarbio NSD stažą, sumuojami kitose valstybėse narėse įgyti nedarbo draudimo laikotarpiai, jeigu paskutinis NSD laikotarpis buvo įgytas Lietuvos Respublikoje, išskyrus išimtis, nustatytas Tvarkos aprašo 26 punkte.

26. Jeigu asmens paskutinis NSD laikotarpis buvo įgytas kitoje valstybėje narėje, VSDFV paskirta įstaiga, atsižvelgdama į asmens prašyme (Tvarkos aprašo 4 priedas) pateiktą informaciją, per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos priima sprendimą dėl išimties taikymo. VSDFV paskirta įstaiga sumuoja kitose valstybėse narėse įgytus nedarbo draudimo laikotarpius, jeigu bedarbis:

26.1. paskutinį kartą vykdė profesinę veiklą, gyvendamas Lietuvos Respublikoje ir dirbdamas pagal darbo sutartį laive, kuris plaukiojo su kitos valstybės narės vėliava;

26.2. dirbo pagal darbo sutartį dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijose ir:

26.2.1. paskutinį kartą vykdė profesinę veiklą, gyvendamas Lietuvos Respublikoje bei didelę laiko dalį, kaip tai suprantama pagal Reglamento 987/2009 14 straipsnio 8 dalį, joje dirbdamas;

26.2.2. paskutinį kartą vykdė profesinę veiklą, gyvendamas Lietuvos Respublikoje, nors dirbo kelioms įmonėms, kurių registruota buveinės vieta arba veiklos vieta yra skirtingose valstybėse narėse, bet ne Lietuvos Respublikoje;

26.2.3. paskutinį kartą vykdė profesinę veiklą, negyvendamas Lietuvos Respublikoje, tačiau didelę veiklos dalį vykdė įmonėje (įmonėse) ar pas darbdavį (darbdavius), kurio registruota buveinės ar veiklos vieta yra Lietuvos Respublikoje;

26.3. vykdė individualią veiklą dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijose ir:

26.3.1. paskutinį kartą vykdė profesinę veiklą, gyvendamas Lietuvos Respublikoje bei didelę laiko dalį joje dirbdamas;

26.3.2. Lietuvos Respublikoje yra jo veiklos centras, kaip tai suprantama pagal Reglamento 987/2009 14 straipsnio 9 dalį, jeigu jis negyvena vienoje iš valstybių narių, kurioje dirba didelę laiko dalį;

26.4. paskutinio darbo metu išsaugojo glaudų ryšį su Lietuvos Respublika, nes:

26.4.1. dirbo pasienio darbuotoju kitoje valstybėje narėje;

26.4.2. dirbo kitoje valstybėje narėje sezoninį darbą;

26.4.3. dirbo kitoje valstybėje narėje laikino pobūdžio darbą (iki 2 metų);

26.4.4. dirbo kitoje valstybėje narėje pagal terminuotą darbo sutartį;

26.5. yra asmuo, kuriam taikomas valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų ar jų paskirtų įstaigų susitarimas dėl išimčių taikymo nustatant taikytinus teisės aktus bedarbiams, kai jie, paskutinį kartą vykdė profesinę veiklą, gyvendami valstybėje narėje, kuri nėra kompetentinga valstybė narė.

27. Bedarbiui, kuriam taikomas Tvarkos aprašo 26 punktas, NSDI apskaičiuojama vertinant ir kitoje valstybėje narėje gautas pajamas.

28. Jei asmuo, kuriam taikomas Tvarkos aprašo 26 punktas, nepateikia U1 dokumento iš kitos valstybės narės, VSDFV paskirta įstaiga siunčia SED U001. Kartu VSDFV paskirta įstaiga kreipiasi į kitos valstybės kompetentingą įstaigą dėl pajamų patvirtinimo, siųsdama SED U003.

29. Jeigu asmens paskutinis NSD laikotarpis buvo įgytas kitoje valstybėje narėje, bet Lietuvoje įgyto stažo užtenka teisei į NSDI nustatyti, tuomet VSDFV paskirta įstaiga asmeniui apskaičiuoja preliminarų NSDI dydį pagal turimus duomenis ir kreipiasi į kitą valstybę narę dėl stažo ir pajamų patvirtinimo.

Jeigu, gavus duomenis iš kitos valstybės narės ir VSDFV paskirtai įstaigai perskaičiuojant išmoką pagal naujus duomenis, paaiškėja, kad turi būti mokama mažesnė NSDI, nuo kito mėnesio po to, kai buvo perskaičiuota išmoka, pirmos dienos pradedama mokėti mažesnė NSDI, tačiau permoka iš bedarbio neišskaičiuojama.

Jeigu perskaičiavus NSDI paaiškėja, kad turi būti mokama didesnė NSDI, didesnė NSDI mokama už visą laikotarpį nuo NSDI skyrimo dienos.

30. Kai tarp valstybių narių kyla nesutarimai dėl asmens gyvenamosios vietos nustatymo, VSDFV paskirta įstaiga ir kitos valstybės narės kompetentinga įstaiga bendru susitarimu nustato atitinkamo asmens gyvenamąją vietą pagal jo interesų centrą, atsižvelgdamos į Reglamento (EB) Nr. 987/2009 11 straipsnyje nurodytas sąlygas.

VI SKYRIUS

BEDARBIAI, KURIE GYVENA IR DIRBA SKIRTINGOSE VALSTYBĖSE NARĖSE

PIRMASIS SKIRSNIS

BEDARBIS, BUVĘS PASIENIO DARBUOTOJAS, GYVENANTIS LIETUVOJE, KURIS PASKIAUSIAI DIRBO KITOJE VALSTYBĖJE NARĖJE

31. Jei pasienio darbuotojas, gyvenantis Lietuvoje ir dirbantis kitoje valstybėje

narėje, neteko darbo, dėl NSDI jis turi kreiptis į TDB ir pateikti prašymą skirti NSDI (toliau – prašymas skirti NSDI). Prašymo skirti NSDI formą, suderintą su LDB, nustato VSDFV valdyba.

32. Nustatydamas asmens teisę į NSDI ir jos dydį, VSDFV paskirta įstaiga atsižvelgia ir į kitoje valstybėje narėje įgytą NSD stažą, taip pat įskaito darbo užmokestį arba profesinės veiklos pajamas, kuriuos pasienio darbuotojas gavo toje valstybėje, kurios teisės aktai jam buvo taikomi dirbant paskutinį darbą.

33. VSDFV paskirta įstaiga per 5 darbo dienas nuo prašymo skirti NSDI gavimo dienos užpildo ir siunčia SED U001 ir U003 kitos valstybės kompetentingai įstaigai, jeigu jie nebuvo pateikti.

34. Bedarbis, buvęs pasienio darbuotojas, turi teisę registruotis ir paskiausios darbo vietos valstybės narės įdarbinimo tarnyboje.

35. Kai bedarbis, buvęs pasienio darbuotojas, registruojasi ir TDB, ir kitos valstybės narės įdarbinimo tarnyboje, jis turi vykdyti abiejų valstybių nacionaliniuose teisės aktuose nustatytas pareigas, tačiau pirmenybė teikiama pareigoms ir (arba) veiksams, susijusiems su darbo paieška, kuriuos bedarbis vykdo Lietuvoje.

36. Tai, kad bedarbis, buvęs pasienio darbuotojas, valstybėje, kurioje jis dirbo paskutinį darbą, neįvykdė visų pareigų ir (arba) veiksmų, susijusių su darbo paieška, neturės įtakos Lietuvoje paskirtai NSDI.

37. TDB gali prašyti kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos informacijos apie registraciją ir darbo paiešką, siųsdama SED U018.

ANTRASIS SKIRSNIS

BEDARBIU TAPĘS TARPVALSTYBINIS DARBUOTOJAS, GYVENANTIS LIETUVOJE, KURIS PASKIAUSIAI DIRBO KITOJE VALSTYBĖJE NARĖJE

38. Tarpvalstybinis darbuotojas, gyvenantis Lietuvoje, kuris paskiausiai dirbo kitoje valstybėje narėje, gali kreiptis dėl NSDI į valstybę narę, kurioje dirbo, arba į TDB.

39. Nustatydamas asmens teisę į NSDI ir jos dydį, VSDFV paskirta įstaiga atsižvelgia ir į kitoje valstybėje narėje įgytą NSD stažą, taip pat įskaito darbo užmokestį arba profesinės veiklos pajamas, kuriuos tarpvalstybinis darbuotojas gavo toje valstybėje, kurios teisės aktai jam buvo taikomi dirbant paskutinį darbą.

40. VSDFV paskirta įstaiga per 5 darbo dienas nuo prašymo skirti NSDI gavimo dienos siunčia SED U001 ir U003 kitos valstybės kompetentingai įstaigai.

41. Jei tarpvalstybinis darbuotojas dėl NSDI kreipėsi į savo paskiausios darbo vietos

valstybę, jam grįžus į Lietuvą, kitoje valstybėje narėje paskirta NSDI bus eksportuojama 3 mėnesius.

42. Asmuo, pageidaujantis pratęsti U2 dokumente nurodytą NSDI mokėjimo terminą, pateikia prašymą TDB. TDB per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos jį persiunčia kitos valstybės narės kompetentingai įstaigai, išdavusiai U2 dokumentą, kuri priima sprendimą dėl NSDI mokėjimo pratęsimo. Asmuo gali tiesiogiai kreiptis į kitos valstybės kompetentingą įstaigą dėl NSDI mokėjimo pratęsimo.

TREČIASIS SKIRSNIS

SAVARANKIŠKAI DIRBANTIS PASIENIO DARBUOTOJAS, KAI KITOJE VALSTYBĖJE NARĖJE, KURIOJE JIS GYVENA, NĖRA BEDARBIO IŠMOKŲ SISTEMOS, TAIKOMOS SAVARANKIŠKAI DIRBANTIEMS ASMENIMS

43. Kai į TDB kreipiasi pasienio darbuotojas, kuris vykdė savarankišką veiklą Lietuvoje, o gyvena kitoje valstybėje narėje, kurioje savarankiškai dirbančių asmenų kategorijoms nėra taikoma tos valstybės narės bedarbio išmokų sistema, jam netekus darbo, NSDI mokės Lietuva pagal Nedarbo socialinio draudimo įstatymą.

44. Savarankiškai dirbantis pasienio darbuotojas gali kreiptis ir į savo gyvenamosios vietos valstybės narės įdarbinimo tarnybą.

45. Jeigu bedarbis nepageidauja būti ar likti TDB žinioje po to, kai jis joje užsiregistravo, ir pageidauja ieškoti darbo gyvenamosios vietos valstybėje narėje, VSDFV paskirta įstaiga mokės NSDI iki laikotarpio, kuriuo turima teisė į išmokas, pabaigos.

46. TDB gali prašyti kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos informacijos apie registraciją ir darbo paiešką, siųsdama SED U018.

47. Valstybių narių, kurių teisės aktuose nėra numatytos NSDI savarankiškai dirbantiems pasienio darbuotojams, sąrašas skelbiamas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje.

VII SKYRIUS

PRAŠYMŲ DĖL U1 IR U2 DOKUMENTŲ PATEIKIMAS IR ŠIŲ DOKUMENTŲ IŠDAVIMAS

48. Bedarbiai prašymus išduoti U1 dokumentą (Tvarkos aprašo 3 priedas) gali pateikti VSDFV teritoriniams skyriams asmeniškai, per įgaliotus atstovus, paštu, faksu, elektroniniu paštu ar per Elektroninę gyventojų aptarnavimo sistemą (toliau – EGAS).

49. Asmeniui pateikus prašymą išduoti U1 dokumentą (Tvarkos aprašo 3 priedas),

VSDFV paskirta įstaiga per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos asmeniškai ar per įgaliotą atstovą išduoda U1 dokumentą.

50. Asmens prašymu U1 dokumentas gali būti siunčiamas kitos valstybės kompetentingai įstaigai. Paštu, faksu arba elektroniniu paštu teikiamame asmens prašyme būtina nurodyti valstybės narės kompetentingos įstaigos kontaktus, jeigu nepageidaujama U1 dokumento pasiimti asmeniškai atvykus į VSDFV paskirtą įstaigą arba per įgaliotą atstovą. Prašyme nenurodžius valstybės narės kompetentingos įstaigos ir nepateikus jos kontaktų, U1 dokumentas neišduodamas.

51. Bedarbiai prašymus išduoti U2 dokumentus (Tvarkos aprašo 1 priedas) gali pateikti TDB asmeniškai, per įgaliotus atstovus, paštu, faksu arba elektroniniu paštu.

52. Bedarbiams, turintiems teisę gauti NSDI Lietuvos Respublikoje ir išvykstantiems ieškoti darbo į kitą valstybę narę, pateikus prašymą išduoti U2 dokumentus (Tvarkos aprašo 1 priedas), TDB per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos asmeniškai išduoda ar išsiunčia paštu U2 dokumentą.

53. Išduodant U2 dokumentus, bedarbiams duodama atmintinė apie teisės į NSDI išsaugojimo sąlygas (Tvarkos aprašo 5 priedas).

54. Kartu su asmeniškai pateikiamu prašymu išduoti U2 dokumentą, asmuo turi pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Jei prašymas pateikiamas per įgaliotą atstovą, prie prašymo turi būti pridedamas patvirtintas įgaliojimas ir pateikiamas įgalioto asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas.

55. Bedarbis, kuris užsiregistravo TDB ir teigia dirbęs kitoje valstybėje narėje, turi kreiptis į VSDFV teritorinį skyrių dėl draudiminių laikotarpių patvirtinimo iš kitos valstybės narės gavimo (Tvarkos aprašo 4 priedas). VSDFV paskirta įstaiga kreipiasi į kitą valstybę narę, užpildydama SED U001 ir, jei reikia, SED U003.

56. Atsiimdamas U1 ir U2 dokumentus, atsiimantis asmuo pateikia asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Kai PD dokumentus atsiima įgaliotas asmuo, kartu su asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu pateikiamas ir patvirtintas įgaliojimas.

57. Pamatę ar kitaip praradę PD dokumentus, bedarbiai gali kreiptis į šiuos dokumentus išdavusią įstaigą su prašymu išduoti dokumentų kopijas arba naujus dokumentus. Dokumentų kopijos išduodamos ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos, o nauji dokumentai – per 5 darbo dienas.

58. PD dokumentai pildomi lietuvių kalba, tačiau, siekiant užtikrinti sklandesnį keitimąsi duomenimis su valstybės narės kompetentingomis įstaigomis, šiuos dokumentus

galima pildyti ir kita kalba. Tokiu atveju siūlytina įstaigai turėti vertimą lietuvių kalba.

VIII SKYRIUS SED IŠDAVIMAS

59. SED išduodami kreipiantis valstybių narių kompetentingoms įstaigoms, kopijas paliekant išdavusiose įstaigose. Asmens prašymu jam gali būti išduodama SED kopija.

60. TDB ar VSDFV paskirta įstaiga, gavusios kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos prašymą dėl SED atsiuntimo, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo bei visų dokumentų ir (ar) duomenų, reikalingų SED užpildyti, gavimo dienos atsako į šį prašymą, užpildydamos ir išsiųsdamos prašomą pateikti SED.

61. Jeigu asmens prašyme prašoma pateikti informaciją, dėl kurios TDB ar VSDFV paskirta įstaiga turi kreiptis į kitas Lietuvos Respublikos institucijas, asmeniui raštu (arba elektroniniu paštu, jeigu prašymas pateiktas elektroniniu būdu) išsiunčiamas pranešimas apie tai, kad TDB ar VSDFV paskirta įstaiga kreipėsi į kitas Lietuvos Respublikos institucijas dėl reikalingų duomenų gavimo, nurodant institucijos pavadinimą, reikalingų duomenų pobūdį, iki kada prašoma pateikti informaciją.

62. Jeigu asmuo neturi NSD laikotarpių Lietuvos Respublikoje arba dėl kitų priežasčių nėra galimybės išduoti SED, VSDFV paskirta įstaiga apie tai per 10 darbo dienų nuo paklausimo ir (ar) visų dokumentų (duomenų), reikalingų SED užpildymui, gavimo dienos kitos valstybės narės kompetentingą įstaigą ir (ar) asmenį informuoja raštu (arba elektroniniu paštu, jeigu asmuo pasirinko būti informuotas tokiu būdu) (kopiją palikdama SED išdavusioje įstaigoje), kuriame nurodoma:

- 62.1. dokumentas (-ai), kuris (-ie) nebus išduotas (-i);
- 62.2. dokumento (-ų) neišdavimo teisinis pagrindas;
- 62.3. dokumento (-ų) neišdavimo priežastys;
- 62.4. apskundimo tvarka.

63. SED pildomi lietuvių kalba, tačiau, siekiant užtikrinti sklandesnį keitimąsi duomenimis su valstybės narės kompetentingomis įstaigomis, šiuos dokumentus galima pildyti ir kita kalba. Tokiu atveju siūlytina įstaigai turėti vertimą lietuvių kalba.

64. TDB ir VSDFV paskirtoje įstaigoje registruojami ir saugomi šie duomenys apie išduotus ir gautus SED: dokumento pavadinimas, išdavimo / gavimo data, asmens vardas, pavardė, asmens kodas / gimimo data, pilietybė, valstybės narės pavadinimas.

IX SKYRIUS

VALSTYBIŲ NARIŲ KOMPETENTINGŲ ĮSTAIGŲ IŠMOKĖTŲ NSDI KOMPENSAVIMAS

65. VSDFV paskirta įstaiga per 20 darbo dienų nuo U020 dokumento bei visų dokumentų ir (ar) duomenų, reikalingų sprendimui priimti, gavimo dienos įvertina ir priima sprendimą kompensuoti kitų valstybių narių kompetentingų įstaigų sumokėtas NSDI, jų nekompensuoti ar jas kompensuoti iš dalies ir per 10 darbo dienų po sprendimo priėmimo pateikia atsakymą kitos valstybės kompetentingai įstaigai, atitinkamai užpildydama U021, U022 ar U023 dokumentą.

66. VSDFV paskirta įstaiga, priėmusi sprendimą kompensuoti ar iš dalies kompensuoti NSDI, kitų valstybių narių kompetentingoms įstaigoms NSDI sumas perveda Reglamento (EB) Nr. 987/2009 70 straipsnyje nustatyta tvarka ir terminais.

67. VSDFV paskirta įstaiga, pervedusi sumas, kuriomis kompensuojamos kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos sumokėtos NSDI, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pinigų pervedimo dienos užpildo ir išsiunčia U024 dokumentą valstybės narės kompetentingai įstaigai.

68. VSDFV paskirta įstaiga, pritaikiusi Tvarkos aprašo 26 punkte nurodytą išimtį ir priėmusi sprendimą reikalauti iš kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos kompensuoti jos išmokėtas NSDI, per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos užpildo ir išsiunčia U020 dokumentą kitos valstybės narės kompetentingai įstaigai.

X SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

69. Kol nėra įdiegtos techninės priemonės, skirtos SED naudoti elektroniniu būdu, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 987/2009 95 straipsnyje, taikomos tokios nuostatos:

69.1. Tvarkos aprašo 4.10.1–4.10.28 papunkčiuose nurodyti SED pateikiami ir priimami popieriniu formatu;

69.2. Lietuvos Respublikos kompetentingos įstaigos priima ir nagrinėja iš kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos gautas E formos pažymas, neatsižvelgdamos į tai, kad E formos pažymose pateikiamos nuorodos į Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamentą (EEB) Nr. 574/72.

70. Vadovaujantis koordinavimo reglamentais skiriant išmokas, nereikalaujama kitose valstybėse narėse išduotų dokumentų ar pažymėjimų autentiškumą patvirtinti diplomatinėse ar konsulinėse įstaigose. Dokumentai gali būti pateikti kitos valstybės narės

oficialia kalba.

71. Sprendimai dėl NSDI skyrimo, mokėjimo, eksporto vadovaujantis koordinavimo reglamentais gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

72. Perskaičiuojant valiutų kursų pasikeitimus, susijusius su Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 įgyvendinimu, vadovaujamosi Europos centrinio banko paskelbtu valiutos perskaičiavimo kursu ir Sprendime Nr. H3 nurodyta data.

73. Lietuvos Respublikos kompetentingos įstaigos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos prašymu teikia jai statistinę informaciją apie NSDI skyrimą, mokėjimą, eksportą vadovaujantis koordinavimo reglamentų nuostatomis.

74. Kitų valstybių narių kompetentingų ir susižinojimo įstaigų sąrašas (Viešas socialinės apsaugos institucijų katalogas) skelbiamas Europos Komisijos interneto svetainėje <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1028&langId=lt>.

Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatų, susijusių su teisės į nedarbo socialinio draudimo išmokas išsaugojimu ir draudimo laikotarpių sumavimu, įgyvendinimo tvarkos aprašo
1 priedas

(Prašymo išduoti U2 dokumentą, patvirtinantį teisę į nedarbo socialinio draudimo išmokos eksportą, forma)

(asmens vardas ir pavardė, gimimo data; asmens kodas ir (ar) valstybinio socialinio draudimo numeris)

(asmens gyvenamosios vietos adresas, telefono numeris ir (ar) el. pašto adresas)

(asmens tapatybę patvirtinančio dokumento pavadinimas, serija ir (ar) numeris)

(teritorinė darbo birža, kuriai adresuojamas prašymas)

**PRAŠYMAS
IŠDUOTI U2 DOKUMENTĄ, PATVIRTINANTĮ TEISĘ Į NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO
IŠMOKOS EKSPORTĄ**

(data)

Prašau išduoti U2 dokumentą, patvirtinantį teisę į nedarbo socialinio draudimo išmokos eksportą.
Ketinu vykti į _____. Numatoma išvykimo data _____.
(valstybė, į kurią asmuo ketina vykti)

(Objektyvios aplinkybės, dėl kurių prašoma išvykti nesibaigus keturių savaičių laikotarpiui)

Nesant galimybės išduoti U2 dokumentą, prašau mane informuoti šiame prašyme nurodytu:

- ☐ el. paštu;
☐ gyvenamosios vietos adresu (siunčiant pranešimą).

Su Bedarbio, eksportuojančio nedarbo socialinio draudimo išmoką, atmintinėje pateikta informacija susipažinau ir prisiimu visą atsakomybę už galimus savo sprendimus nedarbo socialinio draudimo išmokų eksporto metu.

(pareiškėjo parašas)

(vardas, pavardė)

Pildo įstaigos darbuotojas:

U2 dokumento išdavimo data _____.

Darbuotojas, priėmęs prašymą _____.
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

Pastabos:

1. U2 dokumentas išduodamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo pateikimo datos. Prireikus papildomų duomenų, U2 dokumento išdavimo laikas gali būti pratęstas.
2. U2 dokumentą išduoda teritorinės darbo biržos pagal bedarbio registraciją teritorinėje darbo biržoje.
3. Jei užpildytas prašymas išduoti U2 dokumentą pateikiamas asmeniškai, kartu pateikiami asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai. Jei užpildytas prašymas išduoti U2 dokumentą pateikiamas per įgaliotąjį asmenį, kartu pateikiami įgalioto asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai ir įgaliojimas. Pateikiant prašymą išduoti U2 dokumentą paštu, faksu arba elektroniniu paštu, pateikiamos šiame punkte nurodytų dokumentų kopijos.
4. Jei prašymas išduoti U2 dokumentą pateikiamas paštu, faksu, internetu, elektroniniu paštu arba per įgaliotą asmenį, atsiimti U2 dokumentą galima tik asmeniškai atvykus ir pateikus asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.
5. Išduodant U2 dokumentus, bedarbiai yra informuojami apie teisės į nedarbo socialinio draudimo išmoką išsaugojimo sąlygas.

Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatų, susijusių su teisės į nedarbo socialinio draudimo išmokas išsaugojimu ir draudimo laikotarpių sumavimu, įgyvendinimo tvarkos aprašo
2 priedas

(Prašymo pratęsti NSDI eksporto terminą forma)

(asmens vardas ir pavardė, gimimo data; asmens kodas ir (ar) valstybinio socialinio draudimo numeris)

(asmens gyvenamosios vietos adresas, telefono numeris ir (ar) el. pašto adresas)

(asmens tapatybę patvirtinančio dokumento pavadinimas, serija ir (ar) numeris)

(teritorinė darbo birža, kuriai adresuojamas prašymas)

**PRAŠYMAS
PRATĘSTI NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKOS EKSPORTĄ**

(data)

Prašau pratęsti nedarbo socialinio draudimo išmokos eksportą.

Aplinkybės, dėl kurių prašoma pratęsti NSDI eksportą _____.

Apie sprendimą pratęsti NSDI eksportą / jo nepratęsti prašau mane informuoti šiame prašyme nurodytu:

☐ el. paštu;

☐ gyvenamosios vietos adresu (siunčiant pranešimą).

Su Bedarbio, eksportuojančio nedarbo socialinio draudimo išmoką, atmintinėje pateikta informacija susipažinau ir prisiimu visą atsakomybę už galimus savo sprendimus nedarbo socialinio draudimo išmokų eksporto metu.

(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

Pastabos:

1. SED U015 dokumentas kitos valstybės įstaigai išduodamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo pateikimo datos.
2. SED U015 dokumentą išduoda teritorinės darbo biržos pagal bedarbio registraciją teritorinėje darbo biržoje.

Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatų, susijusių su teisės į nedarbo socialinio draudimo išmokas išsaugojimu ir draudimo laikotarpių sumavimu, įgyvendinimo tvarkos aprašo
3 priedas

(Prašymo išduoti U1 dokumentą, patvirtinantį nedarbo socialinio draudimo ir darbinės veiklos laikotarpius, įgytus Lietuvoje, forma)

(asmens vardas ir pavardė, gimimo data; asmens kodas ir (ar) valstybinio socialinio draudimo numeris)

(asmens gyvenamosios vietos adresas, telefono numeris, ir (ar) el. pašto adresas)

(asmens tapatybę patvirtinančio dokumento pavadinimas, serija ir (ar) numeris)

(VSDFV teritorinis skyrius, kuriam adresuojamas prašymas)

**PRAŠYMAS
IŠDUOTI U1 DOKUMENTĄ, PATVIRTINANTĮ NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO IR
DARBINĖS VEIKLOS LAIKOTARPIUS, ĮGYTUS LIETUVOJE**

(data)

Prašau išduoti U1 dokumentą, patvirtinantį nedarbo socialinio draudimo ir darbinės veiklos laikotarpius, įgytus Lietuvoje. Ketinu vykti /esu išvykęs į _____
(valstybė, į kurią asmuo ketina vykti / yra išvykęs)

Valstybės narės kompetentinga įstaiga, kuriai reikalingas U1 dokumentas, jos adresas:
(pildyti, jei U1 dokumentas nebus atsiimamas asmeniškai ar per įgaliotą asmenį)

Nesant galimybės išduoti U1 dokumentą, prašau mane informuoti šiame prašyme nurodytu:

☐ el. paštu;

☐ gyvenamosios vietos adresu (siunčiant pranešimą).

(pareiškėjo parašas)

(vardas, pavardė)

Pildo įstaigos darbuotojas:

U1 dokumento išdavimo data _____.

Darbuotojas, priėmęs prašymą _____.
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

Pastabos:

1. U1 dokumentas išduodamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo pateikimo datos, neįskaitant siuntimo laiko. Prireikęs papildomų duomenų, pažymėjimo išdavimo laikas gali būti pratęstas.
2. U1 dokumentai išduodami VSDFV paskirtoje įstaigoje ar teritoriniuose skyriuose.
3. U1 dokumentą atsiimantis asmuo pateikia asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Kai U1 dokumentą atsiima įgaliotas asmuo, kartu su asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu pateikiamas ir patvirtintas įgaliojimas.

Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatų, susijusių su teisės į nedarbo socialinio draudimo išmokas išsaugojimu ir draudimo laikotarpių sumavimu, įgyvendinimo tvarkos aprašo
4 priedas

(Prašymo tarpininkauti dėl nedarbo socialinio draudimo ir darbinės veiklos laikotarpių patvirtinimo forma)

(asmens vardas ir pavardė, gimimo data; asmens kodas ir (ar) valstybinio socialinio draudimo numeris)

(asmens kodas ir (ar) valstybinio socialinio draudimo numeris, suteikti kitoje valstybėje)

(asmens gyvenamosios vietos adresas, telefono numeris ir (ar) el. pašto adresas)

(asmens tapatybę patvirtinančio dokumento pavadinimas, serija ir (ar) numeris)

(VSDFV teritorinis skyrius, kuriam adresuojamas prašymas)

**PRAŠYMAS
TARPININKAUTI DĖL NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO IR DARBINĖS VEIKLOS
LAIKOTARPIŲ, ĮGYTŲ KITOJE VALSTYBĖJE NARĖJE, PATVIRTINIMO**

(data)

Prašau tarpininkauti dėl nedarbo socialinio draudimo ir darbinės veiklos laikotarpių, įgytų _____, patvirtinimo.
(valstybė, kurioje įgyti nedarbo socialinio draudimo ir darbinės veiklos laikotarpiai)

Darbinės veiklos laikotarpis – nuo _____ iki _____.

Paskutinė darbinė veikla buvo vykdyta:

☐ Lietuvoje

☐ Kitoje valstybėje narėje _____
(valstybė, kurioje buvo vykdyta paskutinė darbinė veikla)

Kitoje valstybėje narėje per paskutinius 12 mėn. esu gavęs nedarbo socialinio draudimo išmoką:

☐ Ne ☐ Taip _____, _____
(valstybė, kuri mokėjo nedarbo socialinio draudimo išmoką) (data, iki kada mokėjo išmoką)

Vykdžiau darbinę veiklą, kaip apibrėžiama socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamo Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatų, susijusių su teisės į nedarbo socialinio draudimo išmokas išsaugojimu ir draudimo laikotarpių sumavimu, įgyvendinimo tvarkos aprašo 26 punkte:
(privaloma pažymėti, jeigu yra bent viena iš toliau nurodytų aplinkybių. Nurodžius aplinkybes, būtina pateikti tai patvirtinančius dokumentus)

☐ paskutinį kartą vykdžiau profesinę veiklą, gyvendamas Lietuvos Respublikoje ir dirbdamas pagal darbo sutartį laive, kuris plaukiojo su kitos valstybės narės vėliava;

dirbau pagal darbo sutartį dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijose ir:

- ☐ paskutinį kartą vykdžiau profesinę veiklą, gyvendamas Lietuvos Respublikoje bei didelę laiko dalį, kaip tai suprantama pagal 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009, nustatančio Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (toliau – Reglamentas 987/2009), 14 straipsnio 8 dalį, joje dirbdamas;
- ☐ paskutinį kartą vykdžiau profesinę veiklą, gyvendamas Lietuvos Respublikoje, nors dirbau kelioms įmonėms, kurių registruota buveinės vieta arba veiklos vieta yra skirtingose valstybėse narėse, bet ne Lietuvos Respublikoje;
- ☐ paskutinį kartą vykdžiau profesinę veiklą, negyvendamas Lietuvos Respublikoje, tačiau didelę veiklos dalį vykdžiau įmonėje (įmonėse) ar pas darbdavį (darbdavius), kurio registruota buveinės ar veiklos vieta yra Lietuvos Respublikoje;

vykdžiau savo individualią veiklą dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijose ir:

- ☐ paskutinį kartą vykdžiau profesinę veiklą, gyvendamas Lietuvos Respublikoje bei didelę laiko dalį joje dirbdamas;
- ☐ Lietuvos Respublikoje yra mano veiklos centras, kaip tai suprantama pagal Reglamento 987/2009 14 straipsnio 9 dalį, bet negyvenau vienoje iš valstybių narių, kurioje dirbau didelę laiko dalį;

paskiausio darbo metu išsaugojau glaudų ryšį su Lietuvos Respublika, nes:

- ☐ dirbau kitoje valstybėje pasienio ar tarpvalstybiniu darbuotoju;
- ☐ dirbau sezoninį darbą kitoje valstybėje narėje;
- ☐ dirbau kitoje valstybėje laikino pobūdžio darbą (iki 2 metų);
- ☐ dirbau kitoje valstybėje pagal terminuotą darbo sutartį.

Apie gautą dokumentą / informaciją dėl nedarbo socialinio draudimo ir darbinės veiklos laikotarpių patvirtinimo prašau mane informuoti šiame prašyme nurodytu:

- ☐ telefonu;
- ☐ el. paštu;
- ☐ gyvenamosios vietos adresu (siunčiant pranešimą).

(pareiškėjo parašas)

(vardas, pavardė)

Pastabos:

1. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos įstaiga, gavusi šį prašymą, paklausimą kitai valstybei išsiunčia per 5 darbo dienas, tačiau U1/U002 dokumento išdavimo terminas priklauso nuo kitos valstybės kompetentingos įstaigos.
 2. Jei užpildytas prašymas pateikiamas asmeniškai, kartu pateikiami asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai. Jei užpildytas prašymas pateikiamas per įgaliotąjį asmenį, kartu pateikiami įgalioto asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai ir įgaliojimas. Pateikiant prašymą paštu, faksu arba elektroniniu paštu, pateikiamos šiame punkte nurodytų dokumentų kopijos.
 3. Kartu su prašymu asmuo turi pateikti atitinkamus dokumentus, reikalingus nedarbo socialinio draudimo ir darbinės veiklos laikotarpiams patvirtinti.
-

Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatų, susijusių su teisės į nedarbo socialinio draudimo išmokas išsaugojimu ir draudimo laikotarpių sumavimu, įgyvendinimo tvarkos aprašo
5 priedas

BEDARBIO, KURIAM PASKIRTA NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKA EKSPORTUOJAMA, ATMINTINĖ

1. Nedarbo socialinio draudimo išmokų (toliau – NSDI) eksporto iš Lietuvos į kitą Europos Sąjungos valstybę narę, Islandiją, Lichtenšteiną, Norvegiją bei Šveicariją (toliau – valstybės narės) tvarką reglamentuoja socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintas Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatų, susijusių su teisės į nedarbo socialinio draudimo išmokas išsaugojimu ir draudimo laikotarpių sumavimu, įgyvendinimo tvarkos aprašas.

2. Eksportuojant (-a) NSDI į vieną iš šios atmintinės 1 punkte minėtų valstybių narių, privalote įsiregistruoti kaip bedarbis (-ė) jos kompetentingoje įstaigoje (toliau – užimtumo tarnyba) per Lietuvos Respublikoje esančios teritorinės darbo biržos (toliau – TDB) išduotame U2 dokumente nurodytą terminą ir pateikti šį dokumentą. To nepadaręs arba tai padaręs pavėluotai, galite prarasti teisę į visą NSDI arba jos dalį. Šiais atvejais teisė į NSDI arba jos dalį gali būti išsaugota tik tokiu atveju, jei neišregistravimą ar pavėluotą įsiregistravimą nulėmė objektyvios priežastys, kurios galėjo nepriklausyti nuo Jūsų (pvz., ypatinga registracijos kitos valstybės narės užimtumo tarnyboje tvarka, suplanuotą kelionę sutrukdydę išorės veiksniai ir kt.).

3. Kitoje valstybėje narėje Jums bus taikoma toje valstybėje narėje galiojanti kontrolės tvarka ir turėsite tenkinti kitos valstybės narės teisės aktų nustatytas sąlygas. Šios atmintinės 1 punkte nurodytos valstybės narės, į kurią vykstate, užimtumo tarnyboje gali būti numatyta kitokia registracijos tvarka nei TDB, pvz., aptarnaujama tik tos valstybės narės valstybine kalba, kitoks darbo laikas, prašoma pateikti kitokius dokumentus ar įvykdyti kitokius reikalavimus (pvz., turėti banko sąskaitą toje valstybėje narėje, įsiregistruoti policijoje, įgyti tos valstybės narės socialinio draudimo numerį, iš anksto rezervuoti apsilankymo laiką telefonu ir kt.). Norėdamas (-a) sužinoti apie registracijos tvarką konkrečioje valstybėje narėje, galite kreiptis į jos arba Lietuvos EURES konsultantą.

4. Pagal U2 dokumentą eksportuotos NSDI mokėjimą tęsia Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritoriniai skyriai, pervesdami atitinkamą sumą į Jūsų sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje. Pervedimai atliekami tik TDB gavus kitos valstybės narės užimtumo tarnybos patvirtinimą, jog Jūs įsiregistravote laiku (U009 dokumentas), ir patvirtinimus, įrodančius Jūsų darbo paiešką tolesniu laikotarpiu (paprastai U013 dokumentai), todėl mokėjimai gali užtrukti. Rekomenduotina bendraujant su kitos valstybės narės užimtumo tarnyba, kurioje įsiregistravote, pabrėžti šiuos reikalavimus ir aktyviai domėtis, ar ši įstaiga išsiunčia minėtus patvirtinimus.

5. Jeigu apsigalvojote ir į valstybę narę ieškoti darbo nusprendžiate nebevykti, tokiu atveju per gautame U2 dokumente nurodytą terminą, per kurį turėtumėte įsiregistruoti kitos valstybės narės užimtumo tarnyboje, turite teisę grįžti į TDB ir toliau gauti NSDI Lietuvoje.

6. Jeigu Jūs per U2 dokumente nurodytą NSDI eksporto laikotarpį neradote darbo valstybėje narėje, į kurią išvykote, turite teisę iki šio laikotarpio pabaigos sugrįžti į Lietuvos Respubliką, registruotis TDB bei toliau gauti NSDI iki laikotarpio, už kurį Jūs turite teisę gauti NSDI, pabaigos.

7. Nepasibaigus 3 mėn. NSDI eksportui, Jūs galite kreiptis ir pateikti prašymą TDB dėl NSDI eksporto pratęsimo dar 3 mėn. laikotarpiui, tačiau neviršijant Jums skirtos NSDI mokėjimo trukmės.

8. NSDI eksporto laikotarpiu TDB specialistui turite pranešti apie aplinkybių pasikeitimą (pvz., įsidarbinote, grįžote į Lietuvą, nebesate registruotas kitos valstybės įdarbinimo tarnyboje).
